

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 - 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă**

Test 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Az indigókék iskolaköpenyek és indigókékbe csomagolt füzetek és könyvek korában voltam gyerek. A hatalmas iskolaépületet mindig betöltötte az ebédlőből felszivárgó főzelékszag, ami elkeveredett a tornaterem pállott gyerektest- és tornacipőgumi-szagával. A földszinti visszhangos, neonfényes hodály egyébként óriási mérete ellenére se tudta kiszolgálni az ide járó több száz diákot: ha egyszerre több osztálynak volt testnevelésórája, az egyik csapat mindig lépcsőzött. Az épület jobb oldalán libasorban futva felmentünk a másodikra, majd a széles és hosszú összekötő folyosón átszaladtunk a hátsó lépcsőhöz, és a baloldalon ismét le. Aztán újra. Hatszor, hétszer, nyolcszor, kilencszer, amíg a dupla tornaóra véget nem ért, amíg az egykedvűen futó szürke műkölépcső fokai csípős izzadtságtól elhomályosuló szemünk előtt össze nem futottak egyetlen végtelen mozgólépcsővé. A köröket az újra és újra feltűnő minták és kopások jelezték, hat, hét, nyolc, kilenc, hatodszorra látom a hasadékot, hetedszer jön a levált sarkú fok, nyolcadszor a kutyafej, kilencedszer a bölcsőforma kiöblösödés. A felső emeleten a hátsó lépcső előtt megtorpanva mindenki pihenhetett pár másodpercet, sípólva fújtattak még a legjobb futók is, a tizedik körnél pedig már senki se simogatta meg Nógrádi Sándor bronzfejének kifényesedett búbját, ami egyébként olyannyira kézre esett a fordulóban.

A végén felsorakoztunk az udvaron, osztály vigyázz. Kivörösödött combok, szederjesre pirult arcok, lecsúszott zoknik. A lányok az oldalukat fogták, a fiúk káromkodtak, a Gulyás a betonra köpött. Igazodj, egy vonalba sorolódott a cipők gumiorra a két nagy gesztenyefa között. Egészségetekre. Pihenj, oszolj. [...]

Ki lökte el a Rudast?, kérdezte Vera néni. Hirtelen elcsöndesedtünk, hűsz megszéppent gyerek bámult egymásra, hogy akkor most mi lesz. Rudas fölemelte vértől és könnytől maszatos arcát, végignézett rajtunk, tűnődött, ide-oda ugrált a tekintete, mint máskor a két szemközti kőfal között pattogó bőrfoci. Álltunk körben, a tekintet még mindig bizonytalanul hintázott a fejek felett, aztán megállapodott rajtam. Hosszú, kitartott pillanat volt, farkasszemet néztünk az üres levegőn át, és közben nem éreztem semmit, hacsak azt nem, hogy vannak történetek és közben van sors, s hogy ennek a bizonyos sorsnak olykor semmi köze sincs magukhoz a történetekhez, hogy a sorsnak saját történetei vannak és saját ideje, s hogy ez az idő megállt, csak a szívem dobog erősen, már nem a futástól, nem, inkább attól a valamitől, amit az előbb sorsnak neveztem, de amit akkor még sehogyan, inkább csak afféle sejtelem volt, megérzés, amely nem engedte se lesütni, se elkapni a szemem az alatt az órákig tartó pillanat alatt. Aztán a fehér gyerekkar váratlanul a levegőbe emelkedett és a kéz rám mutatott.

(Tóth Krisztina: A tolltartó. Részletek)

1. Mikor játszódnak az események? 5 pont
2. Mutasd be az események helyszínét a szöveg alapján! 5 pont
3. Értelmezd a következő részletet!
Hatszor, hétszer, nyolcszor, kilencszer, amíg a dupla tornaóra véget nem ért, amíg az egykedvűen futó szürke műkölépcső fokai csípős izzadtságtól elhomályosuló szemünk előtt össze nem futottak egyetlen végtelen mozgólépcsővé. 5 pont

4. Alkoss 5 olyan összetett szót, amelynek az *lépcső* szó előtagja vagy utótagja legyen!
5 pont
5. Határozd meg a következő szavak szófaját!
csomagolt, hatszor, mindenki, bronzfejenek, fölemelte 5 pont
6. Elemezd a következő egyszerű mondatot, és készítsd el az ágrajzát!
Húsz megszeppent gyerek bámult egymásra. 5 pont
7. Írd meg 10–15 mondatban a megvádolt főhős monológját az utolsó bekezdés alapján!
15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A legyőzhetetlen csodakanca

Volt egyszer egy versenyló. Kincsemnek hívták. Magyarországon született 1874-ben. A világ legsikeresebb versenylova: 54 versenyéből 54-et megnyert, soha nem akadt legyőzője.

Kincsem Tápiószentmártonban, gróf Blaskovich Ernő lótenyésztő birtokán, egy csillag jeggyel a homlokán született. Nevét egyéves korában kapta. Blaskovichék még nem sejtették, hogy a sárga csikó neve már önmagában is telitalálat, hiszen a későbbiek során valóban kincset ért, és nemcsak a tulajdonosának, de az egész magyar nemzetnek és a magyar lótenyésztésnek is a büszkesége lett.

Trénere az Angliából Gödre költözött Robert Hesp lett. Ekkoriban jó néhány, angol telivérek tenyésztésével foglalkozó szakember, illetve lovász, patkolókovács, állatorvos és nyeregkészítő is érkezett a Monarchiába. Francis Cavaliero, Thomas Benson és Robert Hesp volt a három legjelentősebb tréner közülük.

Kincsem első hat győztes futamát németországi versenypályákon teljesítette.

Volt a ménesbirtokon egy fekete-fehér nőtény macska, Kincsem legkedvesebb cimborája. Sok időt töltöttek együtt a ló istállójában, a macska naponta elkísérte a tréningjeire is. Egy anekdota szerint Kincsem a macska nélkül nem volt hajlandó elindulni a versenyein. Egyszer a franciaországi Boulogne-sur-Mer-i kikötőben az egész istállószemélyzet kétségbeesetten kereste a macskát, amikor az történetesen elkóborolt a ló mellől.

Háromévesen megnyerte az osztrák Derbyt, de nyert Baden-Badenben, Pozsonyban és a „Magyar St. Leger-díj” pesti futamán is (az St. Leger a hároméves lovak utolsó nagy csatáját jelenti világszerte, extra hosszú távon, 2800 méteren). Négyévesen Bécsben kezdte a versenyszezont, 1878. április 22-én. Addig 27 versenyen indult vereség nélkül.

Ötévesen tizenkétszer állt rajthoz Európa nagyvárosaiban és lóversenyközpontjaiban: Bécsben, Berlinben, Frankfurtban és újra Baden-Badenben is.

Európa több országában összesen 13 versenypályán 54 alkalommal indult versenyen, és 54 győzelmet aratott. Győzelmeinek értékét emeli, hogy kancaként verte meg a méneket, ami lóversenyeken kivételesnek számít.

Kincsem futamairól a korabeli újságok rendszeresen tudósítottak. A versenylovakat akkoriban a futamok helyszínei között vonaton szállították, Kincsem így körbeutazta fél Európát. Utolsó versenyé 1879. október 21-én a pesti Kancza-díj volt, amelyet tíz hosszal nyert meg az Ilona és Dagmar nevű lovak ellen.

Kincsem lábai hatévesen már nem voltak egészségesek, futtatni szerették volna, de kiderült, az ízületei már elkoptak és még egy csikó is megrúgta, amitől le is sántult. Ettől kezdve sokat ígérő tenyészkancaként számított rá a tulajdonosa.

Teljesítményét soha egyetlen versenyló sem tudta felülmúlni, ezzel a magyar lótenyésztésnek máig ható világhírnevet szerzett. Utódai és azok leszármazottai a világ sok neves tenyészmenésébe is eljutottak.

Díszes kitüntetései és érmei a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban láthatók, ahol az óriási vitrinben elhelyezett csontvázát és a gödi tréningtelep makettjét is megcsodálhatjuk.

(<https://folyoiratok.ofi.hu/mikkamakka/a-legyozhetetlen-csodakanca>)

1. Mikor és hol született Kincsem a szöveg szerint? 5 pont
2. Ki volt Kincsem tréner? Írd ki a helyes válasz betűjelét a vizsgalapra!
 - a. Francis Cavaliero
 - b. Thomas Benson
 - c. Robert Hesp
 - d. Blaskovich Ernő5 pont
3. Értelmezd a szöveg alapján a következő kifejezést!
a sárga csikó neve már önmagában is telitalálat 5 pont
4. Mi a Leger-díj? Válaszolj a szöveg alapján! 5 pont
5. Miről szól a szöveg? Fogalmazd meg válaszdod 2-3 mondatban! 5 pont
6. Miről volt híres Kincsem fiatal korában, és miről idősebb korában? 5 pont
7. Állítsd időrendbe Kincsem életének következő eseményeit! Indokold válaszdod a szövegből vett információk alapján!
megrúgja egy csikó; Robert Hesp Gödre költözik; tizenkétszer állt rajthoz Európa nagyvárosaiban és lóversenyközpontjaiban; megnyeri az osztrák Derbyt; megnyeri a Kancza-díjat 5 pont
8. Indokold a szövegből vett információkkal az alábbi összegző kijelentést: *Teljesítményét soha egyetlen versenyló sem tudta felülmúlni, ezzel a magyar lótenyésztésnek máig ható világhírnevet szerzett!* 5 pont
9. Szeretnéd meglátogatni a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Kincsem-kiállítását? Fejtsd ki válaszdodat 4–5 mondatban a szöveg alapján! 5 pont